

Mål 2010

Det har i dokumentet "Bakgrunnsnotat for risikovurdering ved UIS.doc" blitt gjennomført en oppsummering av mulige risikoer knyttet til de 5 sektormålene gitt av KD.

Målstrukturen som fastsatt av KD er utledet fra Universitets- og høyskoleloven og er på overordnet nivå inndelt i 5 mål for sektoren:

- Sektormål 1 Utdanning
- Sektormål 2 FoU
- Sektormål 3 Formidling
- Sektormål 4 Samfunnsoppdraget
- Sektormål 5 Museumsvirksomhet

Departementet har som utgangspunkt at hovedinnretningen i sektormålene skal ligge fast over tid for å sikre forutsigbarhet, samt at dette gjør det enklere å planlegge virksomheten over tid. Under sektormålene er det fastsatt mål for virksomheten og styringsparametere. Her kan UIS selv legge til egne virksomhetsmål og styringsparametere for å vise egenart og prioriterte satsninger.

KD angir i tildelingsbrevet at risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring av institusjonene. Iht. tildelingsbrevet for 2009 skal universitetet gjennomføre vurderinger for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå målene i måldokumentet. Dette arbeidet skal forankres i styret.

For å møte kravene til risikovurdering, er det i denne sammenhengen sett på de 5 sektormålene for å avdekke forhold og hendelser som kan bidra til at UIS ikke når sine mål. Prosessen og resultatet av risikoanalysen vil bli nærmere omtalt i dette dokument etter hvert som prosessen skrider frem.

Oppsummert vil følgende forhold bli spesielt fulgt opp i 2010 som en konsekvens av det som fremkom i arbeidet "Bakgrunnsnotat for risikovurdering ved UIS.doc".

Risikovurdering av målene ved Universitetet i Stavanger

Det vil i denne sammenheng understrekes at gjennomgangen av risikovurdering blir foretatt med de utledede kritiske suksessfaktorene (KS) som bakgrunn for måling av risiko. Det er KS som styrer de ulike risikoer for kritiske suksessfaktorer og det legges derfor opp til at disse er styrende for selve gjennomgangen av de ulike risiki. Risikoer for kritiske suksessfaktorer vil nå i det videre arbeidet vurderes mht sannsynlighet og konsekvens og målene som skissert nedenfor ligger i bakgrunnen og er således overlappende gjennomgående i hele risikoanalysen.

Hovedmål: Fortsette universitetsutvikling.

Delmål:

- *Heve kompetansen i institusjonen og kunne tilby gjennomgående utdanningsløp innen våre prioriterte fagområder.*
- *Øke omfanget og kvaliteten i forskning og forsker utdanning.*
- *Etablere oss med en profil som et nyskapende og innovativt universitet.*

Kritiske suksessfaktorer for hovedmål

- A. Tilstrekkelige økonomiske ressurser.
- B. Tilstrekkelig høy faglig og administrativ kompetanse – rekruttering og egenutvikling.
- C. Tilstrekkelig strategisk handlingsrom og autonomi.
- D. Nødvendig fysisk infrastruktur og en god og profesjonell organisasjon.
- E. Gode arbeidsvilkår/incitamentsordninger for de ansatte.
- F. Gode samarbeidsrelasjoner med andre institusjoner og med nærings- og arbeidsliv i regionen.
- G. Et godt omdømme, som gir oss mulighet til å tiltrekke oss gode studenter og gode nasjonale og internasjonale forskertalenter og ansatte.

I de risikotabellene som følger nedenfor er det diskutert tiltak for reduksjon av risiko. Det blir viktig at disse tiltakene blir fulgt opp på alle nivå i organisasjonen gjennom året, og at det følges med i eventuelle endringer i vesentligheten til den enkelte risikoen. Slike endringer kan skje som en følge av at tiltak gjennomføres eller andre hendelser som virker inn på universitetets muligheter for å oppnå sine målsettinger. Det er også et generelt ledelsesansvar å følge opp risikostyringen. Dersom det i løpet av året skjer viktige endringer i forhold til risiko, må dette tas opp i styret ved behov.

Vurdering av risiko

A Tilstrekkelige økonomiske ressurser.

Risikomomenter:

1. Universitetet har ikke ressurser nok til at det kan drives forskning med tilstrekkelig kritisk masse og kvalitet for å bli internasjonalt attraktiv innenfor de områder hvor universitetet tilbyr utdanning på mastergradsnivå og doktorgradsnivå.
2. Sentrene for forskning får ikke god nok ekstern finansiering til å utvikle seg og bidra til utvikling av universitetet.
3. Universitetet oppnår ikke ønskede resultater i prioriteringer av budsjettmål, og det er ikke gode prioriteringer som bygger opp under målene.

Vurdering av risiko ihht. sannsynlighet og konsekvens

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor			2	1	
	Moderat					3
	Liten	3				

	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
	Konsekvens					

Risiko

Lav	Moderat	Høy	Kritisk
-----	---------	-----	---------

Risikoene 1, 2 og 3 vurderes alle som kritiske for universitetet, selv om det er definert som moderat til stor sannsynlighet for at dette inntreffer og moderat til svært alvorlig konsekvens om dette skulle inntreffe. Momentene 1, 2 og 3 representerer alle universitetets muligheter innenfor gitte økonomiske rammer. Momentene 1 og 2 vurderes slik at de er utenfor UIS sitt eget innflytelsesområde, mens 3 vurderes til å være innenfor vårt innflytelses-område. Moment 1 og 2 ligger i området for moderat til alvorlig risiko. Denne vurderingen ligger til grunn da momentene 1 og 2 gjelder tilstrømming av økonomiske midler, og er vitale momenter for selve driften av universitetet og dets utvikling. Når det poengteres at moment 1 og 2 er utenfor vårt innflytelsesområde så er dette fordi her er det avhengighet knyttet til politiske vedtak rundt selve bevilgningen og pengestrømmen til universitetet. Videre er det heller ikke opp til universitetet hvor mye den eksterne finansieringen bidrar med. Universitetet eksponeres gjennom at for å oppnå de fastsatte målsettinger må man påta seg forpliktelser som strekker seg ut over varigheten av økonomisk tildeling og annen finansiering. Videre er det slik at, med den høye andel av faste kostnader og den variasjon i finansieringen som forekommer, når man ikke over egnede virkemidler til å ta opp variasjonen i finansieringen. Vedrørende punkt 3 er det sentralt å fokusere på nødvendige tiltak. Her er det tiltak som må til for å få fakultetsledelsen og instituttlederene til å ha tettere dialog i prosessen rundt budsjetteringen. Risikoen er høy, og må holdes under oppsikt. Når det gjelder punkt 3 vil det henge sammen med punktene 1 og 2, men det handler primært om å få til et tettere samarbeid i de pågående prosesser. Her kan det nevnes at det vil være viktig med Utvikling av mekanismer for intern ressursallokering som sikrer bedre samsvar mellom faglige prioriteringer og oppgaver på den ene side og tildelte ressurser på den andre.

B. Tilstrekkelig høy faglig og administrativ kompetanse – rekruttering og egenutvikling.

Risikomomenter:

1. Universitetet klarer ikke å rekruttere ansatte med professorkompetanse til sine satsingsområder.
2. Universitetet må drive forskningsbasert undervisning, og det er en risiko for at vi ikke klarer å gjennomføre våre ambisjoner i forhold til undervisning og FoU dersom vi ikke har tilstrekkelig og kvalifisert personale.
3. UIS klarer ikke å rekruttere nødvendig kvalifisert administrativt personale.

Vurdering av risiko ihht. sannsynlighet og konsekvens

Sannsynl	Svært stor					
	Stor					

	Moderat				1,2,3	
	Liten					
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
	Konsekvens					

Risiko

Lav	Moderat	Høy	Kritisk
-----	---------	-----	---------

Risikoene 1, 2 og 3 vurderes som kritiske, da det er moderat sannsynlighet for at de kan inntreffe, samt at konsekvensen om de skulle inntreffe ville være av alvorlig grad for UIS. Momentene 1, 2 og 3 representerer alle universitetets utfordringer knyttet til personal og tilgang av tilstrekkelig kvalifisert personal. Momentene 1, 2 og 3 vurderes slik at de er delvis utenfor eget innflytelsesområde, da man er avhengig av arbeidsmarkedet og ressursene som er tilgjengelige der, samt at det vil være konkurranse blant arbeidsgivere. Universitetet eksponeres gjennom periodens omfattende program- og porteføljeutviklinger og de tilhørende kompetanseutviklingsbehov. Det er indikert at mangel på professorkompetanse er en kritisk risiko for universitetet. Det kan være en risiko at på tross av bedre lønnsbetingelser, er det en utfordring å konkurrere med omgivelsene når det gjelder lønn. Det kan videre sies at det er en risiko for at avstanden mellom foreliggende og tiltrengt kompetanse øker, samt at gapet mellom foreliggende og tiltrengt universitetspedagogisk kompetanse ikke avhjelpest raskt nok i forhold til måloppnåelse. Disse risikoene er noe UIS må være seg bevisst samt forsøke å motvirke at inntreffer.

C. Tilstrekkelig strategisk handlingsrom og autonomi.

Risikomomenter:

1. UIS klarer ikke å være en utviklings- og handlingsdyktig organisasjon som aktivt nyttiggjør seg ideer og innspill fra medarbeidere og studenter.

Vurdering av risiko ihht. sannsynlighet og konsekvens

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat				1	
	Liten					
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
	Konsekvens					

Risiko

Lav	Moderat	Høy	Kritisk
------------	----------------	------------	----------------

Risikomoment 1 vurderes å være av kritisk art for universitetet, da risikoen ligger i området for moderat sannsynlighet for at dette inntreffer, samt at dette anses for å kunne resultere i alvorlige konsekvenser for UIS. Det er også slik at denne risikoen er svært kritisk for UIS, da dette henger svært tett sammen med hovedmålet om å fortsette universitetsutviklingen. Dette er en risiko som er innenfor UIS sitt eget innflytelsesområde og er noe som trenger stram oppfølging ved UIS. Det kan her nevnes at det på alle nivåer i organisasjonen er slik at styringsorganene bør fokusere klarere på overordnede mål, strategier og prioriteringer, samt føre tilsyn med og kvalitetssikre den løpende virksomheten. Gode beslutningsgrunnlag, relevant rapportering og bedre verktøy for synliggjøring og oppfølging av fastsatte mål og resultater vil bidra til å gi styret nyttig informasjon vedrørende disse oppgavene.

D. Nødvendig fysisk infrastruktur og en god og profesjonell organisasjon.**Risikomomenter:**

1. Tilfredsstillende virkemidler for å sikre at lokaliteter og den øvrige infrastruktur er tilgjengelig foreligger kun i begrenset grad.

Vurdering av risiko ihht. sannsynlighet og konsekvens

Sannsynlighet	Svært stor				1	
	Stor					
	Moderat					
	Liten					
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
Konsekvens						

Risiko

Lav	Moderat	Høy	Kritisk
------------	----------------	------------	----------------

Moment 1 vurderes som kritisk for universitetet. Dette risikoområdet er definert å være svært stor sannsynlighet for at det kan inntreffe, samt at konsekvensen om dette inntreffer vil være av alvorlig grad for UIS. Denne risikoen er vurdert å være både innenfor og delvis utenfor universitetets innflytelsesområde. Risikoen er av alvorlig art for UIS da dette eksempelvis gjelder, at det er mangel på studentboliger. Undervisnings- og læringsarealer ikke utvikles med teknologi og virkemidler for å kunne møte universitetets ønske om nyskapende undervisnings- og læringsprosesser. Det kan være at informasjons- og nettsider er mangelfullt utviklet og mangelfullt prioritert. Teknologi og samarbeidsarenaer ikke utvikles tilstrekkelig til at universitetets ønske om samarbeid på tvers av enheter og institusjoner kan oppfylles på en kostnadseffektiv måte. Dette anses for å være av kritisk art for UIS og må følges opp nøye, da dette er et av de områdene man kan skaffe seg de nødvendige konkurransefortrinn foran eventuelt andre læringsinstitusjoner.

E. Gode arbeidsvilkår for de ansatte.

Risikomomenter:

1. UIS klarer ikke å fremstå som en arbeidsplass der likeverd, respekt, deltakelse og medbestemmelse står i fokus.

Vurdering av risiko ihht. sannsynlighet og konsekvens

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat					1
	Liten					
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
Konsekvens						

Risiko

Lav	Moderat	Høy	Kritisk
-----	---------	-----	---------

Moment 1 vurderes å være av kritisk art for universitetet, her er det identifisert moderat sannsynlighet for at dette kan inntreffe, samt at risikoen om dette skulle inntreffe vil være svært kritisk for UIS. Dette fordi dette området er noe som har store konsekvenser for UIS som arbeidsplass. Det er videre slik at dette momentet vurderes å være innenfor universitetets innflytelsesområde. Her kan det nevnes at langsiktig og helhetlig planlegging er nødvendig for å rekruttere dyktige forskere og for å tilpasse UISs samlede kompetanse til egne prioriteringer og fremtidige samfunnsbehov. Lønns- og personalpolitikken bør utformes slik at den støtter godt opp om disse målene. Her må det foretas grep slik at risiko reduseres til akseptabelt nivå.

F. Gode samarbeidsrelasjoner med andre institusjoner og med nærings-og arbeidsliv.

Risikomomenter:

1. UIS klarer ikke å utnytte faglige prioriteringer som plattform for økt samarbeid med nærings- og arbeidsliv.

Vurdering av risiko ihht. sannsynlighet og konsekvens

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat					

	Liten					1
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
	Konsekvens					

Risiko

Lav	Moderat	Høy	Kritisk
------------	----------------	------------	----------------

Risikomoment 1 er vurdert til å være kritisk for UIS, det er identifisert at sannsynligheten for at dette inntreffer er av liten grad, men av svært alvorlig grad om det skulle inntreffe. Dette fordi samarbeid med det øvrige næringsliv anses som svært viktig for UIS. Dette risikomomentet er også av svært kritisk art for UIS, da dette er noe som omhandler UIS sitt samarbeid med samfunnet og næringslivet for øvrig. Dette er noe som ligger innenfor UIS sitt eget innflytelsesområde og er noe UIS må tilstrebe seg å jobbe for å oppnå best mulige resultater på.

G. Et godt omdømme, som gir oss mulighet til å tiltrekke oss gode studenter og gode nasjonale og internasjonale forskertalenter.

Risikomenter:

1. Universitetet fremstår ikke som innovativt etter intensjonen og forskningen som skjer ved universitetet blir ikke formidlet eller formidles ikke som ønsket.
2. Styringen av virksomheten utøves på en måte som ikke bidrar til å skape det rette omdømme.
3. UIS klarer ikke å opprettholde trivselsfaktoren blant studentene og opplever i denne sammenheng frafall av studenter.

Vurdering av risiko ihht. sannsynlighet og konsekvens

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat					3
	Liten					1,2
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
Konsekvens						

Risiko

Lav	Moderat	Høy	Kritisk
------------	----------------	------------	----------------

Risikoene 1, 2 og 3 er alle ansett for å være kritiske for UIS, da dette går på selve omdømmet til universitetet. Risiko 1 og 2 er identifisert til å være lav sannsynlighet for at de inntreffer, men av svært kritisk art om de skulle inntreffe. Risiko 3 er moderat sannsynlighet for at inntreffer og har svært alvorlig konsekvens for UIS om det skulle inntreffe. Dette er risikoer som er innenfor UIS sitt eget innflytelsesområde. Her er det viktig for UIS at man ikke får omdømme som "C-universitet" som konsekvens av tydelig ressursknapphet. Eller at UiS får omdømme som gammeldags eller umoderne som konsekvens av etterslep i studieprogramutvikling og manglende infrastrukturopgradering. Videre kan det nevnes at UiS ikke bør få omdømme som gammelmodig som konsekvens av utilstrekkelig omfang av samarbeid mellom enheter og mot næringsliv eller andre institusjoner. Dette er et område hvor UIS må være proaktiv for å motvirke negative effekter.

Konklusjon

Universitetets arbeid med risikostyring inneholder de hovedelementene som departementet har satt som krav og bygger på Senter for statlig økonomistyring (SSØ) sine forslag til prosess og aktiviteter. Det fokuseres på arbeidet med identifisering av kritiske suksessfaktorer og deres risiko som inngang til arbeidet. Departementets målstruktur er rammeverket for dette arbeidet. Prosessen og rapporteringsrutinene ihht. risikostyring sees også i sammenheng med universitetets kvalitetssikringssystem, økonomistyring og budsjettprosess.